

REGELING INZAKE HET OMGAAN MET EEN VERMOEDEN VAN MISSTAND

(Klokkenluidersregeling)

De Unicoz onderwijsgroep vindt het belangrijk dat medewerkers, leerlingen en ouders op adequate en veilige wijze vermeende (ernstige) onregelmatigheden binnen de Unicoz organisatie aan de orde kunnen stellen. Onderstaande regeling beoogt een correcte vastlegging en behandeling van een dergelijke klacht, zodat indien gegrond de klacht tijdig wordt afgehandeld door het nemen van passende maatregelen.

Artikel 1 Definities

- Unicoz onderwijsgroep: alle scholen en organisatieonderdelen vallend onder het bestuur van de Unicoz onderwijsgroep.
- Bestuur: het College van Bestuur van de Unicoz onderwijsgroep.
- Raad van Toezicht: Raad van Toezicht van de Unicoz onderwijsgroep
- Betrokkene:
  - degene die als leerling staat ingeschreven bij één van de scholen van het bevoegd gezag dan wel diens wettelijk vertegenwoordiger (o.a. ouder);
  - degene die op basis van een arbeidsovereenkomst werkzaam is ten behoeve van het bevoegd gezag en voorts uitzendkrachten, gedetacheerden en stagiaires;
  - degene die anderszins werkzaam is ten behoeve van het bevoegd gezag.
- Vertrouwenspersoon: de door het bestuur aangewezen persoon die, conform deze regeling de misstand behandelt.
- Een misstand: een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden met betrekking tot de Unicoz onderwijsgroep en / of haar medewerkers, in verband met:
  - a. een (dreigend) strafbaar feit;
  - b. een (dreigende) schending van wet- of regelgeving;
  - c. een (dreigend) gevaar voor de volksgezondheid, de veiligheid of het milieu;
  - d. een (dreigende) verspilling van overheidsgeld;
  - e. een (dreiging) van bewust onjuist informeren van publieke organen;
  - f. een (dreigende) schending van binnen de Unicoz onderwijsgroep geldende (gedrags-)regelsof
  - g. (een dreiging van) het vernietigen of manipuleren van informatie over voornoemde feiten.

Artikel 2 Algemene bepalingen

- a. De regeling is van toepassing op alle betrokkenen en heeft als doel hen, zonder gevaar voor hun (rechts)positie, de mogelijkheid te bieden te rapporteren over een (vermoeden van) een misstand van ethische, operationele of financiële aard binnen de rechtspersoon.
- b. Deze regeling is niet bedoeld voor:

- klachten van persoonlijke aard van een betrokkene;
- klachten waarin andere regelgeving voorziet.
- c. De betrokkene die melding maakt van een vermoeden van een misstand dient niet uit persoonlijk gewin te handelen.
- d. De betrokkene die een melding maakt van een misstand waar hijzelf bewust aan heeft deelgenomen, is niet gevrijwaard van sancties.

Artikel 3 Interne melding

1. De betrokkene meldt een misstand bij de Vertrouwenspersoon Klokkenluidersregeling. De betrokkene kan gelijktijdig ook een melding doen aan zijn leidinggevende.
2. De Vertrouwenspersoon legt de melding vast en bevestigt binnen vijf werkdagen aan betrokkene dat de melding is ontvangen. De Vertrouwenspersoon stelt het Bestuur direct op de hoogte van de melding tenzij de misstand een lid van het Bestuur betreft. Alsdan wordt de Voorzitter van de Raad van Toezicht direct op de hoogte gesteld.
3. De Vertrouwenspersoon waarborgt te allen tijde de anonimiteit van de betrokkene, tenzij de betrokkene schriftelijk de Vertrouwenspersoon van deze verplichting ontheft.
4. Direct na ontvangst wordt een onderzoek naar de misstand ingesteld door de Vertrouwenspersoon.

Artikel 4 Onderzoek

1. Ten behoeve van het onderzoek betreffende een melding van een vermoeden van een misstand is de Vertrouwenspersoon bevoegd namens het bevoegd gezag alle inlichtingen in te winnen die voor de vorming van het advies noodzakelijk worden geacht. Het bevoegd gezag is verplicht de gevraagde informatie te verschaffen, dan wel behulpzaam te zijn bij de verwerving ervan.
2. Ten behoeve van het onderzoek betreffende een melding van een vermoeden van een misstand kan de Vertrouwenspersoon in ieder geval het bevoegd gezag horen.
3. Indien de inhoud van de door het bevoegd gezag verstrekte informatie - vanwege het vertrouwelijke karakter - uitsluitend ter kennisneming van de Vertrouwenspersoon dient te blijven, wordt dit aan de Vertrouwenspersoon medegedeeld.
4. De Vertrouwenspersoon kan ter verkrijging van de benodigde informatie deskundigen inschakelen.
5. In alle redelijkheid door de Vertrouwenspersoon te maken kosten worden door het bevoegd gezag vergoed.

Artikel 5. Advies

1. Indien het gemeld vermoeden van een misstand ontvankelijk is, legt de Vertrouwenspersoon zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen acht weken na ontvangst van de melding, zijn bevindingen betreffende de melding van een vermoeden van een misstand vast in een advies, gericht aan het bevoegd gezag of de toezichthouder.
2. In bijzondere gevallen kan deze termijn worden verlengd met maximaal

- acht weken.
3. Indien het gemeld vermoeden van een misstand niet-ontvankelijk is, zal de Vertrouwenspersoon de melding niet in behandeling nemen en dit in het advies vastleggen.
  4. Het advies wordt in geanonimiseerde vorm en met inachtneming van het eventueel vertrouwelijk karakter van aan de Vertrouwenspersoon verstrekte informatie en de terzake geldende wettelijke bepalingen, verstrekt aan de betrokkene en het bevoegd gezag.
  5. Indien de situatie daarom vraagt, kunnen, vooruitlopend op het advies, noodmaatregelen worden getroffen om een noodsituatie op te heffen.

Artikel 6. Standpunt

1. Binnen vier weken na ontvangst van het advies van de Vertrouwenspersoon, wordt de betrokkene evenals degene op wie het vermoeden van een misstand betrekking heeft, door de Vertrouwenspersoon namens het bevoegd gezag, schriftelijk op de hoogte gebracht van een inhoudelijk standpunt betreffende het gemeld vermoeden van een misstand. Daarbij wordt aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid dan wel zal leiden.
2. Genoemde termijn kan met ten hoogste vier weken worden verlengd. De Vertrouwenspersoon doet hiervan namens het bevoegd gezag of de toezicht-houder schriftelijk melding aan de betrokkene.

Artikel 7. Rechtsbescherming

1. Het Bestuur (of de Vertrouwenspersoon) zorgt dat de betrokkene, die te goeder trouw en volgens onderhavige regeling een melding van een vermoeden van een misstand heeft gedaan, op geen enkele wijze in zijn positie wordt benadeeld.

Artikel 8. Werking en publicatie

Vastgesteld door het College van Bestuur, na instemming van GMR PO en MR VO dd juni 2010.

De klokkenluidersregeling

toelichting

Het College van Bestuur van de Unicoz onderwijsgroep hecht veel waarde aan Good Governance: optimalisering van bedrijfsprocessen en een zo groot mogelijke transparantie daarin. In het fusierapport werd reeds melding gemaakt van de noodzaak om de interne “checks and balances” op orde te hebben. Door het, door het College van Bestuur, aanvaarden van de door de Vo raad in 2008 gepubliceerde Code Goed Onderwijsbestuur moet de toezichthouder (Raad van Toezicht) erop toezien dat het bestuur van de Unicoz onderwijsgroep beschikt over een zgn. “klokkenluidersregeling”.

De klokkenluidersregeling ziet toe op zaken die niet via de Klachtenregeling en via het Medezeggenschapsstatuut aan de orde worden gesteld. Via de klachtenregeling kunnen ouders, leerlingen en personeelsleden klagen over gedragingen of beslissingen van het bevoegd gezag of het personeel dat werkzaam is bij het schoolbestuur, of juist over het uitblijven van bepaalde gedragingen of beslissingen. Hierbij gaat het vooral om kwesties waarbij het eigenbelang in het geding is. De wet medezeggenschap scholen (WMS) biedt personeelsleden, ouders en leerlingen de mogelijkheid om via de (G)MR zaken betreffende de school aan de orde te stellen en daarover een standpunt te bepalen.

Ondanks deze voorzieningen blijft een beperkte categorie misstanden over, waarbij niet in redelijkheid van een medewerker, leerling of ouder verwacht kan worden dat hij van bovenstaande procedures gebruik maakt. In dat geval kan een zogenaamde klokkenluidersregeling nuttig zijn..

Met de regeling wordt beoogd:

- het bijdragen aan de verbetering van de organisatie en het corrigeren van de misstand waarbij;
  - er een zo gering mogelijke schade optreedt voor melder en organisatie;
  - de grootst mogelijke zorgvuldigheidseisen worden toegepast;
  - sprake is van rechtsbescherming tegen benadeling voor bonafide melders.

Gebruik van de regeling is bedoeld als een uiterst middel; daarom is het begrip misstand nauwkeurig omschreven. Er moet sprake zijn van een (vermoeden van een) ernstige misstand. De melding dient bovendien deugdelijk onderbouwd te zijn.

De klokkenluidersregeling staat open voor medewerkers, ouders en leerlingen. Alle drie de groepen zijn immers intern belanghebbenden van onze scholen. Onder leerlingen verstaan wij leerlingen VO.

Vragen

De belangrijkste vragen rond een klokkenluidersregeling zijn:

- a. Voor wie?
- b. Wat is een misstand volgens de regeling?
- c. Wie behandelt de melding?

a. Voor wie?

De essentie van een klokkenluidersregeling is dat deze rechtsbescherming en – desgewenst – vertrouwelijkheid biedt aan een lid van een organisatie dat gronden heeft om te menen dat zijn positie in die organisatie op het spel staat indien bekend wordt dat hij degene is die een ernstige misstand heeft aangekaart. Essentieel is tevens dat een klokkenluider bewust de normen overtreedt (namelijk die van loyaliteit, geheimhouding en solidariteit) om een hogere norm (de noodzaak tot het bestrijden van een ernstige misstand) te dienen.

Voor het onderwijs is de centrale vraag voor wie de regeling open zou moeten staan: alleen voor medewerkers of ook voor leerlingen en hun ouder/verzorger. In deze regeling wordt er vanuit gegaan dat leerlingen en ouders/verzorgers intern belanghebbenden zijn van de school.

Redenerend vanuit de hierboven genoemde essentie van de definitie, geldt dat ook leerlingen en ouders deel uit maken van de school en dat zij in incidentele gevallen voor hun positie binnen die school hebben te vrezen bij openbaarmaking van een misstand. Hun positie is – als gezegd – ook een wezenlijk andere dan die van klanten in een klant-leveranciersrelatie, al was het alleen maar door de leerplicht en de mogelijkheden die scholen hebben om leerlingen te straffen.

De conclusie is dan ook dat een klokkenluidersregeling in het primair en voortgezet onderwijs idealiter open staat

voor:

- medewerkers
- leerlingen
- ouders/verzorgers van leerlingen

b. Wat is een misstand volgens de regeling?

Een klokkenluider zet veel op het spel: zijn eigen positie, die van anderen en mogelijk die van de totale organisatie. Een klokkenluider meent immers dat sprake is van ernstige misstanden die niet volgens de reguliere procedures kunnen worden opgelost. Bij klokkenluiden is zelden sprake van een winnaar, vaak zijn er alleen maar verliezers.

Zoals in de inleiding al is aangegeven, is gebruik van de klokkenluidersregeling bedoeld als uiterste middel nadat eerst alle andere procedures zijn afgelopen, dan wel om te billijken redenen zijn genegeerd.

Helder moet zijn dat de klokkenluidersregeling uitsluitend dient voor ernstige misstanden dan wel op redelijke gronden onderbouwde vermoedens daarvan. Zoals in de regeling is aangegeven in artikel 1 gaat het daarbij om de volgende zaken:

- a. een (dreigend) strafbaar feit;
- b. een (dreigende) schending van wet- of regelgeving;
- c. een (dreigend) gevaar voor de volksgezondheid, de veiligheid of het milieu;
- d. een (dreigende) verspilling van overheidsgeld;

- e. een (dreiging) van bewust onjuist informeren van publieke organen;
- f. een (dreigende) schending van binnen de Unicoz onderwijsgroep geldende (gedrags-)regels of
- g. (een dreiging van) het vernietigen of manipuleren van informatie over voornoemde feiten.

Helder moet zijn dat de regeling niet bedoeld is voor persoonlijke klachten of persoonlijk gewin.

c. Wie behandelt de melding?

Uitgaande van hoogdrempeligheid tegen oneigenlijk gebruik en laagdrempeligheid en rechtsbescherming voor bonafide gebruikers, doorloopt men in het algemeen de volgende route:

1. *Een betrokkene die meent dat er iets te melden is doet dat in beginsel eerst bij een leidinggevende dan wel het bevoegd gezag. De leidinggevende dan wel (uiteindelijk) het bevoegd gezag zal dan met een reactie moeten komen.*
2. *In gevallen waarin in redelijkheid niet verwacht kan worden dat de interne procedure doorlopen wordt, kan (direct) melding gedaan worden bij een onafhankelijke derde.*

Het vermoeden van een misstand wordt – vertrouwelijk gezonden naar:

De heer M. Paats *

e-mail: m.paats@planet.nl